

Židé a nástup německého fašismu (1933)

Nenávist vůči všemu židovskému vyvrcholila s nástupem německých fašistů k moci. Německý nacismus získával německý lid rozněcováním šovinismu a zvláště rasismu.

Nacisté tvrdili, že tzv. **nordická rasa** a německý národ jsou od přirozenosti schopnější než rasy a národy jiné, a proto německý národ je předurčen ke světovládě, kdežto ostatní „neněmecké národy“ mají být německým „nadlidem“ podřízeny a mají jim sloužit.

Japonsko jako spojenec fašistického Německa též ideologicky působilo na své obyvatelstvo. V učebnicích dějepisu, v populárních pracích i „vědeckých“ pojednáních japonští ideologové tvrdili, že „blahodárný vítr války“ má ovanout Japonsko každých deset let. Kult války a armády šířilo i náboženství. Vojáci byli vytrvale vychováváni v duchu věrnosti císaři. V některých učebnicích se tvrdilo, že japonský císař je bůh, Japonci jsou **rasou polobohů** a ostatní lidé jsou „plazící se“ bytosti, že japonská svatá válka proti Rusku, Číně a dalším asijským zemím vytvoří „svatou říši“ přežívající všechno na světě. Ostatní státy jsou pomíjivé jako „ranní červánky“. (In: Druhá světová válka, str.14, 1. odst.)

Nejostřeji se nacistický rasismus projevoval v **antisemitismu** (nenávist proti Židům).

Antisemitismus dostal později v Německu právní základ tzv. **norimberskými zákony**, vyhlášenými roku 1935. Na základě rasových norimberských zákonů byli Židé vyloučeni ze společnosti. Tyto zákony uplatňovali Němci na dobytých územích.

Za Židy byli považováni nejen občané hlásící se k izraelskému náboženství (judaismu), ale i potomci těch, kdo tuto víru kdysi vyznávali. Sňatky a styk mezi Židy a tzv. **árijci** byl trestán jako hanobení rasy.

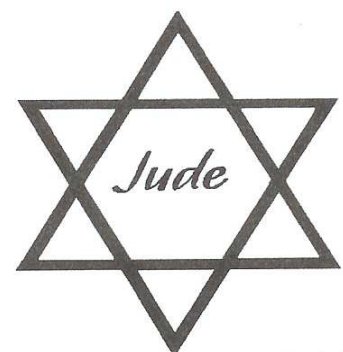
Cílem bylo tzv. **konečné řešení židovské otázky** (úplného vyhlazení židovského národa).

V koncentračních táborech, jako je Osvětim, Majdanek, Treblinka a další, zahynulo v plynových komorách, otrockou prací, podvýživou, nemocemi či bylo popraveno na **šest milionů** židovských obyvatel.

S Heydrichovou érou je spojeno i konečné řešení židovské otázky v českých zemích. Až do té doby Židé z protektorátu deportováni nebyli. Jedinou výjimku tvořily dva transporty z Ostravska v roce 1939. Do Slezska bylo odesláno 1 291 Židů, kde měli podle Eichmannova projektu začít budovat základy židovského prostoru mezi řekami Bugem a Sanem. Tento projekt se neuskutečnil a Židé byli zčásti postříleni a zčásti se vrátili zpět.

Proti Židům postupovali okupanti jinak, ekonomicky, politicky i morálně je diskriminovali.

- od roku 1941 byli Židé nuceni nosit viditelné označení (žlutou šesticípou hvězdou)

- po 20. hodině nesměli opouštět byt
- byl jim postupně zakazován přístup do hostinců, hotelů, lázní, biografů, divadel
- nesměli si najmout byt, bydlet mohli jen v podnájmech
- nesměli měnit své bydliště, nesměli se vzdalovat bez zvláštního povolení z Prahy a jiných obcí
- Židé se nesměli pohybovat po určitých ulicích, parcích, nábřežích
- v tramvajích směli používat jen poslední vlečný vůz, později jim bylo užívání veřejných dopravních prostředků zakázáno takřka úplně
- v nemocnicích nesměli být ubytováni v týchž místnostech jako árijci
- nesměli uzavírat manželství s nežidovským obyvatelstvem
- v obchodech směli nakupovat jen mezi 11. – 13. a 15. – 17. hodinou
- k holiči chodit jen od 8 do 10 hodin, později vůbec ne
- byli vyloučeni ze všech sportovních podniků
- nesměli řídit auta a lovit ryby
- byli zbaveni účasti na telefonním styku
- směli používat pouze jeden poštovní úřad v Praze
- židovské děti směly tvořit pouze čtyři procenta počtu žáků českých škol
- Židům byly postupně omezovány příděly potravin, byli vyloučeni z přídělu jablek, marmelády, ovoce,

sýrů, cukrovinek, ryb, drůbeže a zvěřiny, česneku, cibule a dalšího zboží

- nesměly se jim prodávat dokonce ani čepice
- docházelo ke konfiskaci židovského majetku (**arizaci**)

Výzva pro Němce, aby nenakupovali v obchodech patřícím Židům.

Toto vše se pochopitelně promítalo do života židovské komunity. Tragickým zakončením její staleté existence se stává rok 1942. Byla provedena urychlená registrace Židů, která sloužila jako podklad pro budoucí deportace. Bohatým Židům nacisté povolovali ve výjimečných případech emigraci, jež byla pro Němce kolosálním výdělečným podnikem. Za umožnění emigrovat platili Židé vysoké poplatky a jejich majetek propadl nacistům. Celkem se z protektorátu od 15. března 1939 do roku 1943 vystěhovalo 26 111 Židů.

Hromadná likvidace židovského obyvatelstva

Od začátku podzimu 1941 musela židovská náboženská obec provést urychlenou registraci Židů, která posloužila jako podklad pro budoucí deportace.

Transporty Židů směřovaly do vyhlazovacích koncentračních táborů, Židé z protektorátu byli deportováni do Terezína, kde bylo zřízeno židovské ghetto.

Podmínky v tzv. terezínském ghettu byly zoufalé. Město bylo internovanými osobami doslova přecpáno. Lidé bydleli v kasárnách, ve sklepích i na půdách, spali na slámě i na trojposchod'ových palandách, nedostávalo se jim hygienických zařízení, otopu ani často světla. Rodiny byly roztrženy, strava zcela nedostačující, lékařská péče takřka žádná.

Deportací do Terezína však tzv. řešení židovské otázky nemělo končit. Terezín byl pro většinu Židů přestupní stanicí na východ, především do Osvětimi, a to znamenalo plyn.

Tyto transporty na východ začaly již 26. října 1942, kdy odjel první transport přímo do Osvětimi. Jakkoli byl krušný úděl terezínských Židů, byl jen předpeklím Osvětimi (osvobozena 27. 1. 1945). Utrpení židovského obyvatelstva v tomto největším vyhlazovacím táboře a jeho vyhubení v plynových komorách představují nejbarbarštější rys nacismu.

Obětí **holokaustu** (systematického vyvražďování Židů) se stalo na šest milionů Židů. K 15. březnu 1939 bylo na protektorátním území 118 310 osob považováno podle

norimberských zákonů za Židy, z nich emigrovalo
26 111, fyzicky bylo likvidováno 87 154 osob
(Terezínem prošlo 73 608), pouze zbytek přežil.